

Ενημερωτικό Σημείωμα Ιανουάριος 2018

Το διάστημα που ακολούθησε [το τελευταίο ενημερωτικό σημείωμα](#), ήταν μία οξυμένη περίοδος σε όλους τους τομείς. Οι αναμενόμενες αυξημένες φθινοπωρινές αφίξεις σε συνδυασμό με την πολιτική εγκλωβισμού στα νησιά από μεριάς του ελληνικού κράτους επαναφέραν τις εικόνες ενός «βίου αβίωτου» στα κέντρα κράτησης των νησιών. Τα τοπικά ρατσιστικά και φασιστικά κομμάτια απαλλαγμένα από τα «συμπονετικά» βλέμματα των καλοκαιρινών επισκεπτών βρήκαν για άλλη μία χρονιά τον χρόνο και το χώρο να διεκδικήσουν την επιβολή τους στο δημόσιο χώρο. Οι τοπικές αρχές αποφάσισαν να ξανακατεψούν την τράπουλα διεκδικώντας τα μέγιστα πολιτικά οφέλη που θα μπορούσαν να αντλήσουν από την κατάσταση. Δύο νέοι θάνατοι ήρθαν να προστεθούν στην ήδη μακρά λίστα των νεκρών στα κέντρα κράτησης του νησιού. Παράλληλα, ανάμεσα στους μετανάστες-ριες βρέθηκαν για άλλη μια φορά εκείνοι-ες που αφήφησαν τις απειλές και την καταστολή και βρέθηκαν να ορθώνουν το ανάστημά τους.

Η κατάσταση στη Λέσβο και τα Κέντρα Κράτησης

Το κέντρο κράτησης της Μόριας μας αιφνιδιάζει κάθε φορά με το πόσο χειρότερο μπορεί να γίνει. Στα τέλη Νοεμβρίου βρέθηκαν να παραμένουν στο χώρο, πάνω από 7500 άτομα τη στιγμή που οι υποδομές του προορίζονταν για τη διαμονή 2500 ατόμων. Ως αποτέλεσμα χιλιάδες βρέθηκαν να διαμένουν σε καλοκαιρινές σκηνές και αυτοσχέδια αντίσκηνα, ακόμα και στα χωράφια γύρω από το κέντρο, σε μία περίοδο που είχαν ξεκινήσει βροχές, δυνατοί άνεμοι και χαμηλές θερμοκρασίες. Η παρεχόμενη τροφή είναι ελάχιστη και σε κακή κατάσταση αναγκάζοντας του περισσότερους μετανάστες να προσπαθούν να μαγειρέψουν μόνοι-ες τους σε αυτοσχέδιες κουζίνες. Οι συνθήκες υγιεινής είναι ανύπαρκτες με περίπου 30 κοινόχρηστες τουαλέτες σε άθλια κατάσταση σχεδόν για όλο τον κόσμο, και με την πρόσβαση σε νερό και ηλεκτρικό συχνά να περιορίζεται σε λίγες ώρες την ημέρα. Σοβαρά ζητήματα εξακολουθούν να υφίστανται στην ασφάλεια του διαμένοντος κόσμου, με βίαια επεισόδια να ξεσπάνε συχνά αλλά και τις αστυνομικές αρχές του κέντρου να αφήνουν απροστάτευτα θύματα επιθέσεων χωρίς να λαμβάνουν οποιοδήποτε μέτρο πρόληψης¹. Όλα αυτά έρχονται να ενισχύσουν τα αισθήματα απελπισίας που καταλαμβάνουν τους-τις περισσότερους-ες μέσα στην αβεβαιότητα που υπάρχει για την εξέλιξη των αιτημάτων ασύλου τους. Αιτήματα που διεκπεραιώνονται σε πολύ αργούς ρυθμούς, με τις αρνητικές αποφάσεις να εκδίδονται κατά κόρον. Βασική ελπίδα που διατηρούν οι μετανάστες-ριες είναι να αναγνωριστούν με κάποια μορφή «ευαλωτότητας» έτσι ώστε να μπορέσουν να μεταφερθούν στο καταυλισμό του Καρά Τεπέ που λειτουργεί αποσυμπίεστικά για το κέντρο κράτησης της Μόριας, ή στην καλύτερη περίπτωση να γίνει άρση του γεωγραφικού περιορισμού στο νησί και να μπορέσουν να μετακινηθούν στην ηπειρωτική Ελλάδα.

Από τα τέλη Νοεμβρίου, μπροστά στις πιέσεις που ασκήθηκαν αλλά και τη δημοσίευση εικόνων σε τοπικά, εθνικά και διεθνή μέσα, το υπουργείο εξήγγειλε την «αποσυμφόρηση» του νησιού κατά 3000 άτομα. Μία «αποσυμφόρηση» που αφενός προχωράει με πολύ αργούς ρυθμούς, αφετέρου δεν λαμβάνει υπόψιν ούτε την πραγματική χωρητικότητα του στρατοπέδου από άποψη υποδομών, ούτε τις αναμενόμενες νέες αφίξεις. Την ίδια στιγμή μετακινούνται προς το κέντρο νέα κοντέινερ «για την αντικατάσταση σκηνών», χωρίς καμία πρόβλεψη για τις υπόλοιπες απαραίτητες υποδομές διαβίωσης. Κοντέινερ που ο δήμος σε ένα κρεσέντο γελοιότητας και πολιτικαντισμού προσπάθησε να μπλοκάρει την τοποθέτησή τους². Ενδεικτικές πάντως της πρόθεσης της κυβέρνησης, να οξύνει

¹ <https://www.hrw.org/news/2017/12/15/greece-dire-risks-women-asylum-seekers>

² <http://www.emprosnet.gr/prosfyges/kai-ksana-blokarisma-se-konteiner>

τον πόλεμο προς τους-τις μετανάστες-ριες που φθάνουν, είναι οι δηλώσεις του ίδιου του υπουργού που κυνικά έρχεται να αναγγείλει νέους θανάτους που θα έρθουν να ήδη μακριά λίστα των 13 νεκρών³, όπως και τη δημιουργία νέων κολαστηρίων σαν αυτό της Μόριας⁴. Στην ίδια κατεύθυνση κινείται και η επικείμενη αλλαγή της νομοθεσίας εξέτασης των αιτημάτων ασύλου που θα επιφέρει συρρίκνωση των δικαιωμάτων των αιτούντων ασύλου και επίσπευση των απελάσεων τους⁵.

Αλλαγές έχουν υπάρξει και στο τρόπο εξέτασης των αιτημάτων ασύλου. Ακολουθώντας την ευρωπαϊκή υπηρεσία ασύλου, η ελληνική υπηρεσία έχει επίσης απομακρυνθεί από τον χώρο της Μόριας. Και οι δύο υπηρεσίες έχουν μεταφερθεί σε γραφεία στην περιοχή της Παγανής Μυτιλήνης, μακριά από το κέντρο κράτησης της Μόριας. Οι μετανάστες που πρόκειται να περάσουν τη διαδικασία της συνέντευξης, μεταφέρονται στα νέα γραφεία με λεωφορεία. Υπενθυμίζουμε ότι τα γραφεία ασύλου συγκεντρώνανε κατά κύριο λόγο τις διαμαρτυρίες των μεταναστών-ριων λόγω των καθυστερήσεων στην εξέταση των αιτημάτων αλλά και τη σωρεία αρνητικών αποφάσεων που εκδίδουνε.

Προαναχωρησιακό Κέντρο

Στο εσωτερικό του hot spot της Μόριας λειτουργεί υπό την ευθύνη της ελληνικής αστυνομίας και το προαναχωρησιακό κέντρο γνωστό με την ονομασία «Section B». Ο τομέας αυτός λειτουργεί με καθεστώς φυλακής, με τους κρατούμενους να προαυλίζονται για μία ώρα την ημέρα, να τους έχουν αφαιρεθεί προσωπικά τους αντικείμενα και χωρίς δυνατότητα επικοινωνίας με το έξω. Στη φυλακή αυτή, χωρητικότητας 200 ατόμων, δεν οδηγούνται όμως άτομα με βάση κάποιο ποινικό αδίκημα που έχουν διαπράξει, αλλά μετανάστες-ριες που λαμβάνουν απορριπτικές αποφάσεις στα αιτήματα ένταξης υπό καθεστώς προστασίας και δεν μπορούν ή δεν ενημερώνονται για τη δυνατότητα προσφυγής κατά των αποφάσεων αυτών. Τους τελευταίους μήνες όμως, η χρήση της έχει διευρυνθεί και στην προληπτική κράτηση νεοαφιχθέντων μεταναστών επαναφέροντας μία πολιτική διαχείρισης των νέων μεταναστευτικών πληθυσμών η οποία είχε διακοπεί τα τελευταία χρόνια. Η επιλογή γίνεται με βάση εθνικά κριτήρια, αφού στην κατηγορία αυτή εμπίπτουν όσοι μετανάστες-ριες προέρχονται από χώρες που το Ευρωπαϊκό μέσο ποσοστό αναγνωρισιμότητας οποιουδήποτε καθεστώτος προστασίας βρίσκεται κάτω από 33%⁶. Από τον Οκτώβριο η διάταξη αυτή έχει αρχίσει να εμπερικλείει και τους ενήλικους Σύριους άντρες δημιουργώντας μία περεταίρω εξαίρεση μέσα στην υπάρχουσα. Ο απευθείας εγκλεισμός στην πτέρυγα αυτή μετά την άφιξή τους στο νησί δημιουργεί ιδιαίτερη πίεση προς τους έγκλειστους. Τα μηνύματα έτσι από το κράτος για το τι τους επιφυλάσσει για το μέλλον είναι ξεκάθαρα, οδηγώντας τους στη περεταίρω υποτίμηση αλλά και παραίτηση, εξαναγκάζοντας πολλούς να υπογράψουν το χαρτί του «οικειοθελούς» επαναπατρισμού από το ΔΟΜ.

Πτέρυγα ασυνόδευτων ανηλίκων – Εξέγερση 20^{ης} Νοεμβρίου

Στη νότια είσοδο του hot spot βρίσκεται και η πτέρυγα ασυνόδευτων ανηλίκων χωρητικότητας περίπου 200 ατόμων. Σε αυτό βρίσκονται υπό την επιτήρηση μπάτσων και ΜΚΟ περί τα 300 παιδιά

³ http://musaferat.espivblogs.net/2017/10/23/neos_thanatos_kai_diamartyries_metanastwn/

⁴ <http://www.kathimerini.gr/938239/article/epikairothta/ellada/moyzalas-den-apokleiw-to-endexomeno-na-ypar3oyn-8anatoi-apo-to-kryo-sth-moria>

⁵ <http://www.kathimerini.gr/939567/article/epikairothta/ellada/anamorfwnetai-h-nomo8esia-gia-to-asylo>

σε αναμονή της μετακίνησής τους σε κάποιων ξενώνα στην πόλη της Μυτιλήνης ή στην ηπειρωτική Ελλάδα. Λόγω της ανεπαρκούς χωρητικότητας όμως είναι πάρα πολλοί οι ανήλικοι που εξαναγκάζονται και κοιμούνται εκτός της πτέρυγας θέτοντας σοβαρά ζητήματα για την ασφάλειά τους. Ερωτήματα προκύπτουν και για τις μεθόδους αναγνώρισης της «ανηλικότητας» πολλών παιδιών, με αυθαίρετες μεθόδους εξακρίβωσης της ηλικίας να χρησιμοποιούνται (πχ οδοντικές εξετάσεις), και οι οποίες εξαιρούν τελικά ένα μεγάλο μέρος ανηλικών οι οποίοι καταγράφονται ως ενήλικες. Μετά τα γεγονότα του Απριλίου του περασμένου έτους (2016) οι ανήλικοι της πτέρυγας έχουν εξασφαλίσει ότι μπορούν να μπαινοβγαίνουν στην πτέρυγα με τη χρήση μίας κάρτας αναγνώρισης. Ωστόσο ο εγκλωβισμός τους στο νησί, και η συσσωρευμένη πίεση που νοιώθουν τους οδηγεί συχνά σε αντιδράσεις. Αποκορύφωμα των αντιδράσεων αυτών υπήρξε η ολιγόωρη εξέγερση που έλαβε μέρος τα ξημερώματα της Δευτέρας (20/11). Περί τα 300 άτομα και για ένα τρίωρο ισοπέδωσαν ό,τι τους υπενθύμιζε την συνθήκη υποτίμησης που βιώνουν. Οι μπάτσοι προχώρησαν σε συλλήψεις 7 ανηλικών σε βάρος των παραπάνω επτά σχηματίστηκε δικογραφία - κατά περίπτωση - για τα αδικήματα του εμπρησμού, της διατάραξης της κοινής ειρήνης, της πρόκλησης διακεκριμένων φθορών, της απόπειρας πρόκλησης σωματικών βλαβών και της αντίστασης. Οι 7 ανήλικοι περάσανε από εισαγγελία και τους επιβλήθηκαν περιοριστικοί όροι. Την ίδια ώρα όμως ένα ιδιαίτερο καθεστώς απόδοσης ποινών λειτουργεί εντός της πτέρυγας από τη διοίκηση του κέντρου. Ανήλικοι που έχουν «δημιουργήσει προβλήματα» εντός της πτέρυγας αποβάλλονται από το διευθυντή του κέντρου κράτησης της Μόριας και εξαναγκάζονται να παραμένουν εντός του hot spot ανάμεσα στους ενήλικους. Για την στέγαση των ασυνόδευτων ανηλικών κοριτσιών, αλλά και για ανήλικους κάτω των 13, έχει δημιουργηθεί από τα τέλη Νοεμβρίου νέα μικρή πτέρυγα (safe zone) στη βόρεια πλευρά του κέντρου η οποία όμως δεν έχει τεθεί ακόμα σε λειτουργία.

Απελάσεις

Την ίδια στιγμή οι απελάσεις συνεχίζονται σε αυξανόμενους ρυθμούς. Οι απελάσεις πραγματοποιούνται με δύο τρόπους. Είτε έχουμε τις λεγόμενες «επανεισδοχές» στο πλαίσιο της Συμφωνίας Ε.Ε.-Τουρκίας, όπου οι μετανάστες-ριες απελαύνονται στην Τουρκία. Ή έχουμε τις απελάσεις μέσω του προγράμματος «οικειοθελούς επαναπατρισμού» του Διεθνούς Οργανισμού Μετανάστευσης, όπου οι μετανάστες-ριες οδηγούνται στην υπογραφή του χαρτιού επαναπατρισμού τους, και μεταφέρονται πίσω στις χώρες προέλευσής τους.

Στην πρώτη περίπτωση, η Λέσβος χρησιμοποιείται ως το κέντρο απελάσεων για όλα τα νησιά του ανατολικού Αιγαίου, με τις «επανεισδοχές» να πραγματοποιούνται σχεδόν ανά εβδομάδα. Πέρα από τα ζητήματα που τίθενται με την αναγνώριση της Τουρκίας ως ασφαλής χώρας για την επιστροφή των μεταναστών, είναι πολλές οι φορές που οι ελληνικές αρχές έχουν απελάσει μετανάστες οι οποίοι είχαν σοβαρά ιατρικά προβλήματα ή ακόμα βρίσκονταν εν εξελίξει προσφυγές σε διοικητικά δικαστήρια ενάντια στις απορριπτικές αποφάσεις χορήγησης ασύλου που είχαν εκδοθεί. Η έλλειψη νομικών συμβουλών και βοήθειας αλλά και το σοβαρό οικονομικό κόστος που συνοδεύει τις διαδικασίες αυτές για τους-τις περισσότερους-ες μετανάστες-ριες, τους αφήνει απροστάτευτους απέναντι στην αυθαιρεσία των ελληνικών αρχών. Μέχρι και τις 7 Δεκεμβρίου 2017 έχουν απελαθεί στην Τουρκία 1876 άτομα⁷!

Οι διαδικασίες του ΔΟΜ, έρχονται με το προκάλυμμά της «οικειοθελούς υπογραφής» να αποτελέσουν τον άλλο σημαντικό πόλο των απελάσεων που λαμβάνουν μέρος. Οι εγκλωβισμένοι-

---

⁷ <http://mindigital.gr/index.php/45-eidiki-grammateia-epikoinoniakis-diaxeirisis-kriseon/prosfygiko-zitima-20/1778-7-2>

ες μετανάστες-ριες στα νησιά, την ελληνική επικράτεια αλλά και τα προαναχωρησιακά κέντρα έρχονται να διαλέξουν μεταξύ της συνεχιζόμενης υποτίμησης και εξευτελισμού που βιώνουν ή την υπογραφή της αποδοχής της απέλασής τους. Έτσι ουσιαστικά καλούνται να αποφασίσουν ανάμεσα στον εγκλεισμό ή τον εγκλωβισμό σε άθλιες συνθήκες και εντέλει την απέλασή τους ακόμα και σε τρίτες χώρες ή την παραίτηση από τις διαδικασίες ασύλου και την απέλασή τους πίσω στις χώρες προέλευσής τους. Σημαντική πτυχή του συστήματος αυτού, είναι ότι οι μετανάστες-ριες που υπογράφουν τα χαρτιά αυτά, παραιτούνται του δικαιώματος αναζήτησης ασύλου στην Ευρώπη για τουλάχιστον πέντε χρόνια! Μάλιστα ο ΔΟΜ έρχεται να τους προσφέρει «οικονομική υποστήριξη» για την απόφασή τους αυτή. Δεν είναι λίγοι-ες αυτοί και αυτές που θα λυγίσουν και θα ανέβουν στις πτήσεις επαναπατρισμού, με την ελπίδα ότι θα μπορέσουν να ξαναπροσπαθήσουν να φτάσουν στην Ευρώπη, αποφεύγοντας την επόμενη φορά τη σύλληψη και κράτησή τους. Οι πτήσεις του ΔΟΜ, πραγματοποιούνται μέσω του αεροδρομίου της Αθήνας, με αεροπλάνα που πολλές φορές μεταφέρουν απελαύνοντες-ουσες και από άλλες χώρες της Ευρώπης. Σύμφωνα με τις πληροφορίες που αναρτώνται στις σελίδες του αρμόδιου υπουργείου, μέσω αυτής της οδού έχουν απελαθεί συνολικά 1979 άτομα από την έναρξη εφαρμογής της Κοινής Δήλωσης Ε.Ε.-Τουρκίας⁸

Τοπικές αντιδράσεις - Απεργία Δήμου Μυτιλήνης

Όπως κάθε χρόνο, έτσι και φέτος οι αντιδράσεις του ρατσιστικού και συντηρητικού κομματιού της πόλης και των γύρω χωριών ανασυντάχθηκε και εμφανίστηκε κατά την περίοδο αυτή. Η «ειρηνική περίοδος» των καλοκαιρινών μηνών που προτιμάται η προώθηση της τουριστικά συμβατής εικόνας του «ανεκτικού νησιού της αλληλεγγύης» έφτασε στο τέλος της, επιτρέποντας στο ρατσιστικό όχλο να ξαναβγάλει τα τσεκούρια του. Σειρά από κατασκευασμένες ειδήσεις αλλά και η προβολή παραβατικών συμπεριφορών μεταναστών με ρατσιστική χροιά, δημιούργησαν το έδαφος για την ολομέτωπη αντιμεταναστευτική επίθεση που θα ακολουθούσε. Μέσα από τα κοινωνικά δίκτυα του τοπικού ρατσιστικού βόθρου υπήρχαν επανειλημμένες προτροπές για επιθέσεις προς τους μετανάστες, που όπως φαίνεται κάποιες βρήκαν εφαρμογή⁹. Τοπικοί εμπορικοί και επιχειρηματικοί σύλλογοι, προσφέρθηκαν ως οι επίσημοι φορείς να υιοθετήσουν τα ρατσιστικά αιτήματα και βρέθηκαν εντέλει ως πρωταγωνιστές σε επεισόδια εναντίον μεταναστών, όπως αυτά που έλαβαν μέρος στις 21 και 22 Νοεμβρίου στην πλατεία Σαπφούς¹⁰.

Την ίδια ώρα οι αστυνομικές αρχές από τη μία εκφοβίζουν τους-τις περισσότερους-ες μετανάστες-ριες μέσω συνεχόμενων ελέγχων, προσαγωγών και ξυλοδαρμών ώστε να μην κατεβαίνουν στην πόλη, ενώ από την άλλη επιτρέπουν την αναπαραγωγή προβληματικών συνθηκών (με χαρακτηριστικό παράδειγμα την ανεμπόδιστη διακίνηση ουσιών) που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή της εικόνας τους «επικίνδυνου μετανάστη». Μία εικόνα που γίνεται απαραίτητη για τη δημιουργία της κοινωνικής αποδοχής και συναίνεσης στην κατάσταση εξαίρεσης που εγκλωβίζονται οι μετανάστες-ριες στα κέντρα κράτησης στα νησιά αλλά και στην υπόλοιπη Ελλάδα αλλά και για την εγκαθίδρυση ενός ολοκληρωτικού καθεστώτος ελέγχου και επιτήρησης του δημόσιου χώρου.

Σε επίσημο θεσμικό επίπεδο, οι τοπικές αρχές φάνηκαν να αξιοποιούν το χαρτί των «κακών συνθηκών της Μόριας» διεκδικώντας την «αποσυμφόρηση» του νησιού αλλά και ανταποδοτικά

---

⁸ Ο.π.

⁹ <https://racistcrimeswatch.wordpress.com/>

¹⁰ http://musaferrat.espivblogs.net/2017/11/23/syntomo_enhmerwtiko_22-11/

οφέλη. Μία «αποσυμφόρηση» που κάτω από το μανδύα της απομάκρυνσης των μεταναστών από το υπερκορεσμένο κέντρο κράτησης της Μόριας, προς άγνωστα σημεία στην Ελλάδα αλλά και μέσω απελάσεων, βρήκε νομιμοποιητικά εδάφη σε ευρύτερους πολιτικούς και «ανθρωπιστικούς» χώρους πέρα από τους παραδοσιακούς. Οι δημοτικές αρχές του νησιού φέρονται να έχουν έρθει σε ρήξη με το υπουργείο μεταναστευτικής πολιτικής, παρόλο που η άρχουσα παράταξη προέρχεται από τον πολιτικό χώρο του συγκυβερνούντος κόμματος (ΑΝΕΛ), γύρω από τα νούμερα μεταναστών που έχουν συμφωνηθεί να κρατιούνται στα νησιά. Είναι πολύ προσεκτική όμως η διατύπωση του αιτήματος της «αποσυμφόρησης» από μεριάς τους δήμου. Όπου αναφέρεται ξεκάθαρα στη μετακίνηση ατόμων εκτός Λέσβου, αλλά όχι φυσικά στο κλείσιμο του κέντρου κράτησης και απώλειας των οικονομικών και πολιτικών προνομίων που κάτι τέτοιο θα επέφερε.

Μέσα σε αυτό το κλίμα ο δήμος του νησιού, κάλεσε σε παλλεσβιακή «γενική απεργία» τη Δευτέρα 20 Νοεμβρίου. Έτσι η αναμενόμενη συνολική επίθεση προς τους μετανάστες βρήκε και το επίσημο κάλεσμά της. Ένα κάλεσμα που χώρεσε από τα ακροδεξιά κομμάτια της πόλης, μέχρι και φιλανθρωπικές ΜΚΟ και συλλόγους (πχ συνύπαρξη, αγκαλιά) που έτρεξαν να δώσουν το παρόν. Όχι άνευ σημασίας για το χαρακτήρα του καλέσματος ήταν ότι το σημείο της εξαγγελίας της ημερομηνίας της συγκέντρωσης έγινε από τον αντιδήμαρχο Μυτιλήνης στεκώμενος ανάμεσα από τους αστυνομικούς που διαμαρτυρόντουσαν για τις συνθήκες εργασίας τους έξω από το κέντρο κράτησης της Μόριας (sic). Ως σημείο συγκέντρωσης της «διαμαρτυρίας» του δήμου επιλέχθηκε η πλ. Σαπφούς όπου για τον προηγούμενο μήνα λάμβανε χώρα αγώνας των ίδιων των μεταναστών για το «άνοιγμα» των νησιών και τον απεγκλωβισμό τους από αυτά. Το ίδιο σημείο που μία εβδομάδα νωρίτερα ο έτερος αντιδήμαρχος Μυτιλήνης, προσπάθησε να το «καθαρίσει» από τους μετανάστες προπηλακίζοντάς τους και καταστρέφοντας τα πανό διαμαρτυρίας τους¹¹. Το πολεμικό κάλεσμα του δημάρχου βρήκε άμεσα ανταπόκριση. Για τις επόμενες δύο ημέρες μετά την απεργία, πλήθος από επιχειρηματίες και «αγανακτισμένους» κατοίκους επιτίθονταν στους μετανάστες-ριες που προσπαθούσαν να συνεχίσουν τη διαμαρτυρία τους στην πλατεία Σαπφούς. Η θεσμική κάλυψη που τους προσφέρθηκε για τις επιθέσεις αυτές, ήρθε μάλιστα να ανανεωθεί προ ολίγων ημερών μέσω της μηνυτήριας αναφοράς που κατέθεσε ο δήμος κατά παντός υπευθύνου για την κατάσταση στο νησί, στην οποία μεταξύ άλλων αναγγέλλει ότι υπάρχει «...κίνδυνος διάπραξης ποινικών αδικημάτων, ως άμυνα για την διάσωση της ζωής και της περιουσίας τους εκ μέρους των γηγενούς πληθυσμού του νησιού...»¹².

Διαμαρτυρία πλ.Σαπφούς – Κατάληψη γραφείων ΣΥΡΙΖΑ

Μετά την καταστολή που ακολούθησε [τα γεγονότα του Ιουλίου](#), οι αντιστάσεις από μέρους των μεταναστών-ριών ήταν πολύ περιορισμένες. Παρότι οι συνθήκες συνεχώς χειροτέρευαν, η αντιεξεγερσιακή καταστολή εκείνων των ημερών φαίνεται να λειτουργεί ως φόβητρο έως σήμερα. Ίσως η πιο σημαντική εξαίρεση σε αυτό να υπήρξε ο αγώνας που διεξήγαγαν μετανάστες-ριες κυρίως από το Ιράν και το Αφγανιστάν για 2 μήνες στην πλατεία Σαπφούς και τα κατειλημμένα γραφεία της τοπικής οργάνωσης του ΣΥΡΙΖΑ. Μία διαμαρτυρία που ξεκίνησε στις 20 Οκτώβρη,

¹¹ <http://musaferat.espivblogs.net/2017/12/01/%cf%8c%cf%84%ce%b1%ce%bd-%cf%84%ce%b1-%ce%b1%cf%86%ce%b5%ce%bd%cf%84%ce%b9%ce%ba%ce%ac-%ce%bc%ce%b9%ce%bb%ce%bf%cf%8d%ce%bd-%ce%b3%ce%b9%ce%b1-%cf%80%cf%8c%ce%bb%ce%b5%ce%bc%ce%bf-%ce%b1/>

¹² <http://www.kathimerini.gr/940077/article/epikairothta/ellada/mhnysh-kata-pantos-ypey8ynoy-apo-ton-dhmarxo-lesvoy-gia-thn-katastash-sth-moria>

ενάντια στις άθλιες συνθήκες διαβίωσης στο κέντρο κράτησης της Μόριας διεκδικώντας το κλείσιμό του και τον απεγκλωβισμό όλων των μεταναστών από τα νησιά. Οι συμμετέχοντες-ουσες σε αυτή τη διαμαρτυρία μπορεί να μειώθηκαν τις πρώτες μέρες μετά από την παρέμβαση ενός συμπλέγματος φορέων και αρχών, αλλά κατάφεραν μέσα από τη συνοχή που απέκτησαν να διεξάγουν έναν σημαντικότατο αγώνα, ξεπερνώντας όλα τα εμπόδια αορατότητας που χιζόντουσαν γύρω τους¹³. Ένας αγώνας που πέρα από τις αντιφάσεις που παρουσίασε προς το τέλος του, κατάφερε να εξασφαλίσει την ικανοποίηση μεγάλου μέρους των αιτημάτων που διατυπώθηκαν στην πορεία του.

Παρακαταθήκη όμως αφήνει αυτός ο αγώνας και για τα διδάγματα για τη διεύρυνση των μορφών καταστολής, ιδιαίτερα στο πεδίο των μεταναστευτικών αγώνων. Πέρα από τις γνωστές τακτικές αστυνομικής και φασιστικής καταστολής με βίαια μέσα, αλλά και προσπάθειας διαστρέβλωσης των αιτημάτων του από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, περισσότερα πράγματα έγιναν εμφανή. Ο ρόλος των ΜΚΟ ως αντιεξεγερτικοί φορείς καταστολής όσων αρνήσεων ξεφεύγουν μέσα από τα όρια διαμεσολάβησης που αυτές θέτουν έγινε ξεκάθαρος σε τουλάχιστον δύο περιπτώσεις. Για παράδειγμα είδαμε τη διευθύντρια της ΜΚΟ Ηλιαχτίδας, που έχει αποκτήσει το μονοπώλιο στους ξενώνες και τα διαμερίσματα στέγασης μεταναστών στο νησί, να παρευρίσκεται στις διαπραγματεύσεις με τους διαμαρτυρόμενους μετανάστες (με την ιδιότητα του στελέχους της Τ.Ο του Συριζα!), να βρίσκεται αντιμέτωπη με δυο από τους μετανάστες που μένουν σε ξενώνα της ΜΚΟ, προκαλώντας τους την ανάλογη ανησυχία για τη συνέχιση της στέγασής τους. Όπως επίσης είδαμε την εκπρόσωπο της προβεβλημένης οργάνωσης Αλληλεγγύη Λέσβος «πρώην κατασκηνώσεις ΠΙΚΠΑ» να ανταποκρίνεται στο κυβερνητικό κάλεσμα και να κάνει δημόσιες δηλώσεις νομιμοφροσύνης στρεφόμενη εναντίον του αγώνα που δινόταν, αναπαράγοντας τις κυβερνητικές χυδαιότητες περί προνομιακού αγώνα¹⁴. Δηλώσεις με σκοπό την υπονόμηση του αγώνα που διεξαγόταν και την περιθωριοποίησή του από αλληλέγγυο κόσμο.

Κινήσεις υπήρξαν και προς το μέρος του αλληλέγγυου κόσμου στην προσπάθεια απομόνωσης των διαμαρτυρόμενων μεταναστών. «Πολιτιστικός» σύλλογος βρέθηκε να κάνει έξωση της εργατικής λέσχης Λέσβου από τα κοινά τους γραφεία, λόγω της απόφασής της να στεγάσει κάποιους από τους αγωνιζόμενους-ες μετανάστες-ριες λόγω κακοκαιρίας όσο η διαμαρτυρία πραγματοποιούταν στην πλατεία Σαπφούς¹⁵. Η παρουσία της ασφάλειας κατά τη διάρκεια της διαμαρτυρίας στην πλατεία άλλα και τις πρώτες μέρες γύρω από τα κατειλημμένα γραφεία ήταν συνεχής με επαναλαμβανόμενες εξακριβώσεις στοιχείων κόσμου που πλησίαζε στην περιοχή. Και την ίδια ώρα, τοπικό ενημερωτικό ιστολόγιο του ΣΥΡΙΖΑ, έφτασε στο σημείο να στοχοποιήσει δύο από τους αλληλέγγυους που λάμβαναν μέρος στις διαπραγματεύσεις δημοσιεύοντας φωτογραφίες τους αλλά και τα στοιχεία των λογαριασμών τους στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Διαμαρτυρία Βορειοαφρικανών στην Πλ. Σαπφούς

Μετά την ενόχληση που προκάλεσε η εν λόγω διαμαρτυρία, και μέσα από το ρατσιστικό κάλεσμα του δήμου, ένα νέο δόγμα που υπαγορεύει ότι στο δημόσιο χώρο της Μυτιλήνης δεν έχουν χώρο διαμαρτυρίες μεταναστών προσπαθεί να εγκαθιδρυθεί. Αυτό μάλιστα βρήκε εφαρμογή λίγες μόλις μέρες μετά την απομάκρυνση των διαμαρτυρόμενων μεταναστών από την πλατεία Σαπφούς. Όταν

¹³ http://musaferrat.espivblogs.net/2017/11/15/gia_thn_plateia_sapfous/

¹⁴ <http://www.emprosnet.gr/koinonia/afksanontai-oi-mnistires-gia-to-pikpa>

¹⁵ <http://ergatikilesxilesvou.blogspot.gr/2017/11/blog-post.html>

25 άτομα κυρίως βορειοαφρικανοί πήγαν να επαναλάβουν το παράδειγμα, πραγματοποιώντας διαμαρτυρία στην πλατεία και ζητώντας την άρση του γεωγραφικού περιορισμού, υπήρξε άμεση κινητοποίηση της αστυνομίας, συλλαμβάνοντάς εν τέλη 14 άτομα για παράνομη κατασκήνωση! Εμπόδιο στην καταστολή της νέας διαμαρτυρίας από δήμο, αστυνομία και δικαστικές αρχές δεν στάθηκε καν ότι δεν είχαν τοποθετηθεί σκηνές¹⁶.

Το δικαστήριο των 35+2 (#freethemoria35)

Την ίδια περίοδο ολοκληρώθηκε και η προανάκριση για τα γεγονότα της 18^{ης} Ιουλίου όπου είχαν παραπεμφθεί σε δίκη 35 μετανάστες. Μέσα στον Αύγουστο συνελήφθησαν δύο ακόμα άτομα στα οποία σχηματίστηκε νέα δικογραφία για τα γεγονότα εκείνης της μέρας. Οι δύο δικογραφίες αναμένεται όμως να συνενωθούν και να εκδικαστούν μαζί. Τριάντα από τους διωκόμενους μετανάστες συνεχίζουν να βρίσκονται προφυλακισμένοι σε 4 διαφορετικές φυλακές της χώρας. (Κορυδαλλός, Αυλώνα, Χίος, Μαλανδρίνο), με την προφυλάκισή τους να επεκτείνεται για ακόμα 6 μήνες μετά από νέα απόφαση του συμβουλίου πλημμελειοδικών Μυτιλήνης. Το τελικό βούλευμα φέρεται να έχει ολοκληρωθεί και να έχει διαβιβαστεί στον εισαγγελέα για την ανάγνωσή του και τον ορισμό της δικάσιμου. Αυτή αναμένεται να εκδοθεί για κάποια στιγμή μέσα στην άνοιξη.

Δολοφονία Χαμπίμπι

Μία άλλη όμως σημαντικότερη πτυχή γύρω από το μεταναστευτικό ήρθε να εμφανιστεί μέσα από μία δολοφονία σε γειτονικό χωριό της Μυτιλήνης. Την Κυριακή 26 Νοεμβρίου ο αφγανός Χαμπίμπι σκοτώθηκε από μαχαίρι στο χωριό των Παμφίλων, λίγα χιλιόμετρα έξω από τη Μυτιλήνη και το κέντρο κράτησης της Μόριας. Όπως αποδείχτηκε, τον Χαμπίμπι τον σκότωσε ομοεθνής του, μετά από καυγά που είχαν καθώς ο Χαμπίμπι εκμεταλλευόταν αυτόν και άλλους επινοικιάζοντάς τους για αγροτικές δουλειές σε ντόπιους. Η πρακτική αυτή είναι πολύ διαδεδομένη, ειδικότερα κατά την περίοδο της συλλογής των ελιών, όπου οι μετανάστες που βρίσκονται εγκλωβισμένοι και οικονομικά εξαντλημένοι στο νησί, αποτελούν το απαραίτητο φτηνό εργατικό δυναμικό. Συχνά τη διαμεσολάβηση την αναλαμβάνουν ομοεθνείς τους που βρίσκονται περισσότερο καιρό στο νησί και γνωρίζουν ανθρώπους και καταστάσεις, όπου και κανονίζουν το ύψος των πληρωμών κρατώντας οι ίδιοι ένα ποσοστό. Όπως αποδείχτηκε μάλιστα, ο Χαμπίμπι είχε νοικιάσει δωμάτια ακόμα και από την εκκλησία για την στέγαση των εργατών. Χαρακτηριστικό όμως της προσπάθειας απόκρυψης της πτυχής αυτής, είναι ότι ενώ το ίδιο το γεγονός της δολοφονίας προβλήθηκε σθεναρά στην αρχή, με το που έκαναν την εμφάνιση οι λόγοι πίσω από τη δολοφονία, η είδηση εξαφανίστηκε από τα πρωτοσέλιδα που κοσμούσε μέχρι εκείνο το σημείο.

Η περίοδος που θα ακολουθήσει αναμένεται να είναι εξίσου δύσκολη. Από τη μία οι αναμενόμενες δύσκολες καιρικές συνθήκες που θα βρουν τους-τις εγκλωβισμένους-ες μετανάστες-ριες χωρίς τα απαραίτητα μέσα προστασίας δημιουργούν σοβαρές ανησυχίες για νέα θύματα. Από την άλλη αναμενόμενη είναι και η εντατικοποίηση της πίεσης από τις ελληνικές αρχές για την κατασκευή

---

¹⁶ <https://noborderkitchenlesvos.noblogs.org/post/2017/12/08/14-protesters-detained-and-in-danger-of-deportation-for-putting-imaginary-tents-on-saphous-square/>

νέων κέντρων κράτησης «κλειστού τύπου» αλλά και αύξηση των απελάσεων. Την ίδια στιγμή το «μεταναστευτικό» θα εξακολουθεί να χρησιμοποιείται ως το όχημα για την επιβολή ενός καθεστώτος εξαίρεσης στο νησί που στο στόχαστρο του θα βρίσκονται πέρα από τους-τις μετανάστες-ριες, οι ίδιοι οι κάτοικοι του. Οι αδιαμεσολάβητοι, αντιθεσμικοί και αυτοοργανωμένοι αγώνες θα συνεχίσουν να αποτελούν το σημαντικότερο ανάχωμα, απέναντι στην επιβολή του φόβου και του κοινωνικού κανιβαλισμού.

Ιανουάριος 2018